

Afdeling	: VTH - Toezicht en handhaving	Raadsvoorstel: DJ-2343319
Naam opsteller voorstel	: Alwin Snijders (0495-575276)	Zaaknummer: 2343250
Portefeuillehouder	: dr. T.J.J. (Thomas) van Gemert	Publicatie: Openbaar

Onderwerp

Uitbreiding beleids- en uitvoeringscapaciteit toezicht & handhaving.

Voorstel

In te stemmen met de structurele uitbreiding van de formatie met een adviseur toezicht en handhaving (1 fte) en 2 toezichthouder omgevingsrechts (2 fte).

Inleiding

In de begroting 2024-2027 is een structurele prioriteit opgenomen met de omschrijving 'takenuitbreiding toezicht & handhaving'. Bij de begrotingsbehandeling is het amendement (I.A.4) aangenomen waarbij is bepaald dat de prioriteit vetgedrukt wordt, zodat deze als raadsvoorstel aan uw raad wordt voorgelegd.

Relatie tot de strategische visie

Weertenaren willen prettig kunnen werken, wonen en recreëren in een gezonde, groene en klimaatbestendige omgeving. Adequate toezicht & handhaving draagt hieraan bij.

Effect

Weert heeft een aantrekkelijk woon- en leefklimaat

Weert is een gemeente die inspelt op de landelijke ontwikkelingen en actief aan de slag gaat met maatschappelijke opgaven op het gebied van wonen, het buitengebied, klimaatadaptatie en de energietransitie. Het in goede banen leiden van deze ontwikkelingen leidt tot een aantrekkelijk woon- en leefklimaat in Weert

Doel(en)

De maatschappelijke opgaven en opgaven vanuit het rijk zoals ondermijning, de transitie van het buitengebied, klimaat, energie en de versterking van het VTH- stelsel waaronder de doorontwikkeling naar robuuste omgevingsdiensten, brengen nieuwe taken of uitbreiding van taken met zich mee op het gebied van toezicht en handhaving. Daarmee neemt ook de benodigde inzet voor deze taken toe om hieraan uitvoering te geven.

Argumenten

Invulling van deze functies is nodig om de ontwikkelingen en opgaven op het gebied van toezicht en handhaving te kunnen uitvoeren.

De toezichts- en handhavingstaken bevinden zich in een blijvend dynamisch veld. Toezicht en handhaving heeft een belangrijke rol in de totstandkoming en uitvoering van programma's en plannen. Zij nemen hun kennis van de praktijk mee naar de tekentafel en zijn vaak een noodzakelijk sluitstuk of een stok achter de deur. Het doel van toezicht en handhaving is altijd om de overtreding te laten beëindigen en om naleefgedrag te bevorderen en niet om te straffen. Dit vraagt om denk- en uitvoeringscapaciteit voor het ontwikkelen van uitvoeringsinstrumentarium, aanpassen van processen, het monitoren van inzet en resultaat en bijsturing in de uitvoering en beleid, intern en met partners. Daarnaast neemt de omvang van de toezichts- en handhavingstaken toe, zoals het oppakken van meldingen en handhavingverzoeken van onze burgers en bedrijven,

integrale controles om ondermijning op te sporen, gesprekken en controles in het buitengebied en de handhavingsmaatregelen die daarop kunnen volgen toe.

Energiebesparingsplicht en de energielabel C-verplichting voor kantoren is een wettelijke verplichting

De informatieplicht energiebesparing vloeit voort uit het Besluit activiteiten Leefomgeving (BAL) en de energielabel C verplichting uit het Besluit bouwwerken Leefomgeving (Bbl). Voor de meeste bedrijven, instellingen en kantoren is de gemeente het bevoegd gezag die toeziet op de uitvoering van deze wettelijke verplichtingen. Met de gelden van de Regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid klimaatakkoord kunnen we uitvoering geven aan onze wettelijke taak zonder dat dit ten koste gaat van de bestaande toezichtscapaciteit.

Kanttekeningen en risico's

Onvoldoende toezichtscapaciteit.

Bij het niet toekennen van extra toezichthouder omgevingsrecht moeten er harde keuzes gemaakt worden in de prioritering. We kunnen nu onze beschikbare capaciteit maar éénmaal inzetten. Dit betekent dat we belangrijke wettelijke risicovolle toezichtstaken zoals bouwtoezicht, illegale kamerbewoning, strijdig gebruik van gronden en bebouwing, ondermijningscontroles, toezicht buitengebied niet kunnen doen of in mindere mate waardoor het woon- en leefklimaat van onze burgers onder druk komt te staan.

Beleid blijkt in de praktijk niet uitvoerbaar.

Bij onvoldoende beleidscapaciteit kunnen we niet meer vanuit toezicht en handhaving actief inspelen op ontwikkelingen zoals veranderingen in het VTH-stelsel, ondermijning, nieuwe omgevingsplannen en de transitie van het buitengebied. Dit kan tot gevolg hebben dat onze beleidsvoornemens in de praktijk niet uitvoerbaar blijken en hierdoor onze voorgenomen doelstellingen en effecten niet haalbaar zijn.

Niet behalen doelstellingen op het gebied van klimaat- energiebeleid.

Geen toezicht kan leiden tot een slecht nalevingsgedrag waardoor onze vastgestelde doelstelling om het gebruik van fossiele energie te verminderen niet wordt gehaald. Vanuit toezicht en handhaving dragen we bij aan het terugbrengen van het aantal kantoren met een slechter label dan C en verduurzaming van de bedrijventerreinen.

Ook met deze eventuele uitbreiding kunnen we niet alles oppakken.

Hoe de extra capaciteit wordt ingezet is voorbehouden aan het college. Jaarlijks stelt het college een uitvoeringsprogramma toezicht en handhaving vast aan de hand van het door het college vastgestelde Uitvoerings- en Handhavingsstrategie gemeente Weert 2023 – 2026. Hiervan doet zij jaarlijks verslag in het jaarverslag VTH.

Financiële gevolgen

In het prioriteitenbudget 2024-2027 is een structureel bedrag voorzien voor de uitbreiding van formatie met 3 fte voor een bedrag van € 268.000,-.

Tegenover deze kosten is in het prioriteitenbudget rekening gehouden met een structurele dekking voor de kosten van de toezichthouder energiebesparing ter hoogte van € 87.500,- uit de gelden van de Regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid klimaatakkoord. Het bedrag van € 180.500,- is opgenomen in de begroting 2024, prioriteitenbudget. In overleg met de ministeries van EZK, BZK en de provincies hebben de provinciale toezichthouders besloten dat gemeenten het bedrag dat zij in 2023 ontvangen voor de klimaat- en energiegelden mogen opnemen als structurele baat in de begroting 2024 voor de jaren 2024 tot en met 2027. Daarmee kunnen tegenover de structurele personele lasten van de organisatie ook structurele baten worden gepresenteerd in de begroting. Dit is mogelijk omdat met het rijk afspraken zijn gemaakt die zekerheid over de uitvoeringsmiddelen voor decentrale overheden bieden voor de periode vanaf 2026 tot 2030.

Participatie

Niet van toepassing.

Communicatie

Niet van toepassing.

Planning

Na besluitvorming invulling van de vacatures.

Evaluatie

Niet van toepassing.

Bijlage(n)

Geen.

Bijbehorend ontwerpraadsbesluit bieden wij u hierbij ter vaststelling aan.

Burgemeester en wethouders van Weert,

secretaris,	de burgemeester,
A.M.A. Vrijenhoek	mr. R.J.H. Vlecken

Nummer raadsvoorstel: DJ-2343319

Advies raadscommissie

Dit wordt gevuld door de griffie na de behandeling in de raadscommissie.

RAADSBESLUIT

De raad van de gemeente Weert,

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders van 27 februari 2024

besluit:

1. In te stemmen met de structurele uitbreiding van de formatie met een adviseur toezicht en handhaving (1 fte) en 2 toezichthouder omgevingsrechts (2 fte).

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 13 maart 2024.

De griffier,	De voorzitter,
     mr. M.H.R.M. Wolfs-Corten	 mr. R.J.H. Vlecken